

Rozhovory s Iris

Část 8 Temná hmota

V dubnu 2017 se konal v Sjöbergu ve Švédsku seminář na téma čtvrtá dimenze s Iris Johansson. Následující text je přepis z audionahrávky. Iris mluvila švédsky a překlad do němčiny provedla Susanne Hinsch. Doslovný obsah rozhovoru byl pokud možno co nejvíce zachován, byl pouze převeden do písemného textu. K lepšímu porozumění bylo pořadí jednotlivých oddílů uspořádáno do logické posloupnosti. Thomas Pedroli

Úvod

Často používáš slova, které mají v běžném použití docela jiný význam. Můžeš říci něco o tom, v jakých souvislostech používáš výrazy „primární“ a „sekundární“?

Výrazy primární a sekundární jsou pro mě velmi důležité. Nejedná se o případy buď – anebo. Primární je zde přítomno i v okamžiku, když není přítomno nic jiného. V naší civilizaci pak děláme veškeré věci v rámci toho sekundárního. V primárním existují dvě rozdílné polohy. Nemáme zde žádnou možnost volby, děláme vždy a pouze to, k čemu v daný okamžik máme přístup. Pokud se cítíme vnitřně v bezpečí, můžeme přejít k sekundárnímu a v něm něco činit, zároveň však zůstat vnitřně v bezpečí, spokojenosti a důvěře k sobě samým. Pokud ale máme strach, bude tento strach podporovat to, jak budeme v tom sekundárním jednat. Uvidíme různá nebezpečí a překážky, které nám budou bránit a stát v cestě. Jestliže v sobě máme nedůvěru a strach, všechny problémy a těžkosti budeme vnímat. Když ale budeme v bezpečí, bude naše myšlení otevřeno různým možnostem. Předpokladem pro poslední bod je právě rodičovské ochraňování (*pozn. překl. z něm. Beelterung – v češtině neexistuje přesný překlad, proto bude dále v textu uváděno rodičovské ochraňování*).

Jestliže v primárním neexistuje možnost volby, jaký význam potom vůbec mají morálnost a vytváření hodnot?

V primárním prostředí neexistuje možnost volby, jako např. co je správné či špatné ve významu prostředí sekundárního. Tam existuje pouze tvůj sklon k tomu, co je konstruktivní. Je přítomna touha a chtíč, tento sklon hledat a následovat ho. A to je přesně původní význam slova svědomí. Pokud nekultivujeme primární prostředí a když povolíme sekundárnímu prostředí převzít místo primárního,

pak vzniká morálnost. Tato morálnost nevychází z důvěry, nýbrž z nedůvěry. Vytváří celou řadu podmínek, kterým se musíš přizpůsobit. A pokud se jim nepřizpůsobíš, budeš potrestán. Morálnost je vytvořena pro to, aby ses mohl stát dobrým člověkem, jako bys jím však už dlouho nebyl ve stavu svého vnitřního bezpečí. Všechna dogmata, všechny morální principy a ideály toho, jaký má člověk být, jsou pouze uvedení v omyl, protože ze své podstaty jim neodpovídáme. A to proto, že jejich základní myšlenka je založena na představě, že člověk je špatný a měl by být dobrý. To dokonalé a úplné je nazýváno dobrem! Člověk by se měl přizpůsobit, věnovat hodně snahy tomu, aby se stal dobrým. Že by se měl člověk stát dobrým, je gigantický omyl většiny lidstva (to znamená nesprávný předpoklad, který je ale většinou lidstva přijat za správný)! Člověk ale přece není ani dobrý ani špatný: je jednoduchý! Život je jednoduchý, život je opravdový a v tom není skryté žádné hodnocení. Předpokladem pro život je neúplnost. Pokud neexistuje neúplnost, neexistuje ani pohyb. A když neexistuje pohyb, neexistuje ani život. Pak existují pouze kameny!

*K tvým poznatkům patří též učení o **komunikačních dimenzích**. Můžeš ještě jednou shrnout tyto různé dimenze?*

Ano, co tedy myslím komunikačními dimenzemi? **První komunikační dimenze** existovala již před tisíci lety a zahrnuje v sobě fakt, že jsme žili ve společenství, jako např. v tlupě, dohromady s ostatními. V tomto vesnickém společenství o sobě všichni vzájemně mají povědomí a toto společenství není větší, než takové, aby každý každého mohl potkat kdy chce. Tento svět je tedy tak malý, aby každý o někom něco věděl a na základě toho se mohl cítit bezpečně. V podstatě jde o to, že uvnitř tohoto společenství je dostupné všechno, co člověk potřebuje k pochopení života. Je zde jednoznačnost a společné uchopení skutečnosti. V první dimenzi existovaly vždy různé hierarchie a tato dimenze je založena na sekundárních schopnostech a tradicích. Různé postavení kněžích a šlechty tvořily typicky takové hierarchické uspořádání. Později k nim přibyl ještě měšťanský stav. V průběhu času se pak vytvořila **druhá komunikační dimenze**. V ní hrálo velmi důležitou roli umění tisku. Pomocí knih a novin bylo vše nově objevené rozšiřováno dále. Bylo rozhodnuto, že všichni lidé by měli umět počítat, číst a psát a tím dosáhli osvícení. Vedle mluveného slova vznikaly i další jazyky: např. písmo nebo matematika jako metajazyk. Skutečnost se tímto změnila. Ve Švédsku se tento vývoj projevil tím, že byl v roce 1842 přijat školní zákon, na základě kterého měly všechny děti právo chodit do školy. Do roku 1905 byl na základě tohoto kroku téměř vymýcen analfabetismus. V tomto období vznikla **třetí dimenze**. Díky objevu parních motorů a později spalovacích motorů vznikla možnost dalekého cestování. Více a více lidí se mohlo jít podívat a porozumět tomu, jak to vypadá na nejrůznějších místech na Zemi. Sto deset let poté, co byl přijat školní zákon, přišla televize. Díky ní bylo možné celý svět nechat přijít do obývacího pokoje. V období třetí dimenze nastala změna paradigmatu: agrární

společnost se změnila v průmyslovou. Průmyslová společnost se vyznačovala důrazem na ekonomiku růstu místo ekonomiky využití, která se uplatňovala do té doby. Pracovní podmínky se změnily. Průmyslová společnost kladla důraz na malé jádrové rodiny, které lze jednoduše přemístit tam, kde se nachází průmyslová výroba. Tím došlo k přesídlení obyvatelstva do měst. Předtím žilo přibližně 90 % obyvatelstva na venkově ve velkých rodinách. V průběhu zhruba 50 let se tento poměr převrátil a na venkově zůstalo pouze velmi málo lidí, především staří lidé. Dokud existovaly neuspokojené potřeby po nových produktech, které se ve velkém vyráběly, např. pračky, ledničky, myčky nádobí, kávovary atd., šlo neomezeně s tímto konzumem manipulovat. Na začátku devadesátých let pak už lidé měli v podstatě všechno, co si mohli přát a už neměli tolik chuti k dalšímu konzumu. To ohrožovalo stát a bohaté firmy, které najednou už neměly tak velké zisky. Využily tedy banky, s pomocí kterých vyvolaly krizi. Nikdo však nepočítal s tím, že tato krize s sebou přinese velkou nedůvěru k ekonomce růstu. To se však stalo. Celý rozvinutý svět byl najednou zcela paralyzován a zhroutil. Krize vedla k nekonečnému množství konkurzů, nezaměstnanosti a k tomu, že si lidé brali život, protože byli nuceni prodat své domy. **Čtvrtá komunikační dimenze** začala existovat s těmi, kteří se narodili po roce 1990. V devadesátých letech byla snaha o změnu hospodářství, protože bankovní krize zpochybnila dosavadní vývoj. Lid, který byl ukolébán vírou v ekonomku růstu a vírou, že peníze dělají peníze, byl najednou zhroutil. Mladší lidé však poznali, že tyto hodnoty nelze udržet, že se nedá spolehnout na ekonomku růstu a na dospělé, kteří situaci očividně neměli pevně ve svých rukách. Mladí lidé objevili pro sebe Tady a Tedě. Neuměli nadále žít na základě tradic a nežili pro „později“. Ve stejné době se z anglického jazyka vyvinul prostředek celosvětové komunikace. Vyvinul se celý nový IT obor. Tím došlo opět ke změně paradigmatu. Avšak lidé, kterým je přes čtyřicet, stojí na určitém rozcestí. Je jich velké množství a stojí v cestě vývoji. Většina těchto starších lidí se nachází ve třetí dimenzi, někteří dokonce ve druhé, a nemají vůbec ponětí o tom, jak se změněným světem zacházet. To se však bude měnit, protože všichni mladí lidé již žijí v nové dimenzi. Tato čtvrtá dimenze se vyznačuje obzvláště zvláštním způsobem: lidé žijí lokálně, ale myslí a komunikují globálně.

Jak si vysvětluješ skutečnost, že první dimenze trvala velmi dlouho, druhá kratší dobu a třetí ještě kratší?

Na základě umění číst, psát a počítat se velmi rychle vyvinuly některé části mozku. Čím byly tyto schopnosti dostupnější pro většinu obyvatelstva, tím byl vývoj urychlen. Změna paradigmatu ke čtvrté dimenzi byla skutečně razantní a k páté a šesté bude ještě rychlejší, protože se mění kapacity mozku.

Jak je možné, že čtení, psaní a počítání mění mozkové kapacity?

Lidstvo má tisíckrát více schopností a znalostí, než může ve svém životě člověk vůbec použít. Má schopnosti a znalosti, které by mohl člověk použít všude na světě v jakémkoliv století, takže by si nyní měl s určitými okolnostmi poradit jednodušeji. Co člověk z těchto znalostí v určitý časový okamžik použije, závisí tedy na tom, co bylo někým jiným již objeveno a objevitelem zpřístupněno pro širokou veřejnost a jak to bylo načasováno. Toto je jen jeden vývojový vzor mezi tisíci jinými. Flexibilní myšlení existuje ve čtvrté dimenzi úplně jiným způsobem, než existovalo ve třetí, druhé a první dimenzi. To je i důvod toho, proč škola třetí dimenze nyní již nefunguje.

Jak pravděpodobné je dle tvého pohledu, že bude zaveden základní příjem?

Myslím, že současná ekonomika založená na principu vydělat peníze, být bohatý a eventuální štěstí odložit na „později“, ještě nějakou dobu vydrží. Z mého pohledu to může přežívat klidně tak dlouho, dokud bude existovat někdo, kdo tak bude chtít žít. Myslím, že v tomto konceptu by nikdy neměly daně překročit 50 %, aby se lidem vyplatilo vydělávat peníze, protože většinu si mohou nechat. My ostatní, kteří víme, že štěstí se nevytváří tím, že budeme vlastnit více a více věcí, bychom chtěli spíše ekonomiku využití či sdílenou ekonomiku. Dokud však bude existovat dostatečné množství lidí, kteří by rádi pokračovali s ekonomikou růstu, není problém zavést základní příjem, který by byl dostatečně vysoký, aby zajistil člověku jídlo, ošacení a bydlení, pokud se vhodně domluví s ostatními. Tím by odpadla polovina nákladů na byrokracii a zdravotní péči. Protože ekonomika růstu je založena na tom, že pořád více a více lidí bude více a více konzumovat, budeme spotřebovávat stále více energie. Pokud budou tyto dva hospodářské modely existovat vedle sebe, někteří lidé budou tedy žít v hospodářství založeném na růstu a jiní v udržitelnějším ekologičtějším hospodářství, dojde nevyhnutelně k tomu, že ekonomika růstu zkolabuje, protože jednoduše nebude možné vydělávat na stále rostoucí množství lidí, kteří budou žít jinak. Časem z toho vzejdou nové přístupy ke vzduchu, vodě, přírodě a všem přírodním zdrojům. Mnoho lidí si to dnes ještě nedokáže představit, protože pořád jsme ještě velmi silně v prostředí, kde myšlení utvářejí peníze. Ale z toho, co slyším od mladých lidí ve věku 20 až 30 let, se kterými se pravidelně setkávám, jsem vyrozuměla, že mají ke svým pracovním příležitostem zcela jiný způsob myšlení, než si my staří vůbec dokážeme představit.

V jakém časovém horizontu může podle tebe změna nastat?

Je to asi třicetiletá perspektiva. Člověku trvá zhruba 30 let, než změní jeden jednotlivý návyk. A změna celého paradigmatu trvá 30 až 40 let. Závisí to na neúplnosti života, jestli to půjde rychleji nebo ne. Přírodní katastrofa nebo válka změní věci mnohem rychleji, než by se měnily na základě přirozeného vývoje. Nikdy však nelze mít jistotu, kdy proud změní svůj směr. Existují lidé, kterým se podaří dokonale načasovat to, co chtějí, tím uvedou změnu do pohybu. Sleduji to s napětím.

Temná hmota

V roce 2011 byla udělena Nobelova cena za fyziku objeviteli temné energie. Vědci zjistili, že to, co v rámci přírodních věd víme o světě a skutečnosti, zahrnuje pouze 5 % vesmíru. Vedle toho existuje zhruba 27 % takzvané temné hmoty <http://home.cern/about/physics/dark-matter>. V kilometr dlouhém tunelu byly prováděny pokusy, které měly existenci temné hmoty potvrdit. Jde o to, co jsem do této doby nazýval atmosférou. O zbylých 68 %, která se nazývá temnou hmotou (<https://science.nasa.gov/astrophysics/focus-areas/what-is-dark-energy>), nevíme absolutně nic! Známe pouze maličkou část, kterou můžeme pozorovat, jako např. planety, mléčnou dráhu atd. Co je osvětleno, to můžeme pozorovat. Chtěl bych dát malý příklad toho, jak málo toho víme. Představte si, že nevíte, jak vypadá auto, protože stojí ve tmě. Ale jedno kolo je osvětleno. Toto jedno kolo je možné ve světle velmi pečlivě pozorovat. Můžeme popsat nejmenší detaily a vše se bude perfektně shodovat se skutečností. Pokud by však někdo přišel a tvrdil, že na základě detailního pozorování a popisu jednoho kola můžeme dostatečně přesně popsat i celé auto, bude se pohybovat na velmi tenkém ledu. Kolo neříká nic o tom, jak vypadá celé auto a už vůbec ne, jak funguje. Celý vesmír je plný informací, většinu z nich však nemůžeme nijak získat, protože se k nám nedostane. Toto je důležité si uvědomit, neboť komunikační dimenze jsou také něco, co vychází z temnoty. Jsou tak dlouho ve tmě, až se dostanou na světlo. A i potom se jedná pouze o malou část celku.

Tato procenta mi vůbec nedávají smysl. Pokud nevíš, kolik čeho je, jak z toho můžeš vzít 27 %?

Pokud jsem to dobře pochopila, u držitelů Nobelových cen se vždy jedná o velmi pokročilý výzkum, víme, že temnota představuje celý vesmír, a to kromě běžné hmoty a temné hmoty. Vesmír je nekonečný. Ať už je jak chce velký, je to 100 %. Kromě toho se vše pohybuje. Když se něco zastaví a je v klidu, pak se to zhrouťe do tak zvané černé díry. Každá částice je tak malá, jak je to jen možné. Pak přijde okamžik, kdy už nemůže být menší a zhrouťe se. Tento pohyb dovnitř a ven zde existuje vždy. V podstatě nemůže ve vesmíru být nic v klidu. Vědci velmi komplexním způsobem spočítali, že běžná hmota tvoří pouze 5 % celého vesmíru. Pak je tu 27 % temné hmoty, která sice není viditelná a je mimo těch viditelných 5 %, její existenci lze však dokázat. Jako příklad vezměme případ, že mi chceš něco říct. Shromáždíš svůj komunikační obsah a vyšeš ho do prostoru, a když chci říct něco já, shromáždím zas svůj komunikační obsah a vyšlu ho směrem k tobě a vznikne určitý průnik uprostřed, kde se oba obsahy protnou a potkají. To může být nabito či být neutrální. Na tom závisí, jakým způsobem komunikujeme. Nemá to žádnou tíhu, žádnou šířku, pouze pohyb v temnotě. V urychlovači částic v CERNU v Ženevě se dají pozorovat podobné pohyby, ze kterých vědci spočítali, že existuje 27 % temné hmoty. Zbylých 68 % leží v úplné temnotě. Temnota se vyznačuje tím, že ji nelze vidět. Je to jako den a noc, i při malé trošce světla je okolí najednou viditelné. Předpoklad pro to, abychom

něco viděli je, že to bude mít správnou frekvenci. Temnota je to, co převládá, pokud zde není žádné světlo. Temnota nemá však sebemenší šanci proti světlu! Temnota je vyplněna vším mezi nebem a zemí, my to však pouze nevidíme. A dokud to není osvětleno, nedokážeme říct, co to je.

Jde o obrácení myšlenky, o změnu paradigmatu, když si uvědomíme, že vidíme pouze jedno kolo a z toho nemůžeme nijak usuzovat, jak vypadá celé auto. Můžeme tak rozumět tomu, že umění lidí učit se je naprosto jiné, než bylo ještě v 19. století. Učení je nyní spíše partikulární (vycházející z jednotlivostí) než lineární. Partikulární vlastně vyjadřuje opět příliš mnoho, jelikož je to materiální výraz, ale nemám pro to lepší slovo. Pohybuje se všemi směry sem a tam, nemůžeš ho zařadit do určité škatulky, patří chaosu. A pak popisujeme, jak něco vypadá, v zásadě je to však vždycky jen pohádka. V pohádce je však také vždycky něco, co je pravdivé, ale spíše jde o symbol.

Řekla jsi, že láska je stav, který je přítomen vždy. Je v těchto 68 %, ve kterých není vůbec žádné světlo, láska také?

Ne, tak to není! Celých 100 % je naplněno láskou. Jestli to využíváme nebo ne, to už je jiná otázka.

Jak to víš?

Jako dítě jsem přijímala mnoho informací, s kterými jsem si hrála. Tehdy jsem zažila, že láska je všude. Není to hmota, dokud není v těle navozena jako pocit, nijak neexistuje. Je možné v sobě lásku navodit již při narození. A například je to také radost nebo štěstí, všechny tyto věci, které cítíme. Když máš strach, láska se přemění v nenávist. V té je zrovna tolik síly. Jde jen o to, že nenávist se rozplyne, když strach zmizí.

Zmiňovala jsi, že když převládá strach, přeměňuje se láska v nenávist. Strach každý z nás dobře zná.

Jak se dá vycházet se strachem?

První, co si musíš uvědomit, je, že neexistuje přední nebo zadní strana. Když je přední strana láska, je zadní strana nenávist, když je přední strana nenávist, je zadní strana láska. Pokud někdo setrvává v nenávisti, potom vím, že se za tím skrývá strach a ta osoba žije ve strachu. A také vím, že strach je nakažlivý. Pokud se někdo v mé blízkosti nachází v nenávisti a strachu, dostanu i já strach a zůstanu v něm vězet. Místo toho se však můžu zastavit, rozhlédnout se kolem sebe a zjistit, že to tady a teď není nebezpečné. Nikdo mě tu nepropíchne. Pokud je mi jasné, že to tady a teď není nebezpečné a dokážu to také zprostředkovat mému tělu, potom dosáhnou tělo a vědomí jednoty. Pak se ve mně něco rozpustí a já v tom můžu setrvat i v případě, že někdo v mém okolí žije ve strachu, je agresivní, nenávidí atd. Mohu zůstat přítomna bez toho, aby se mě strach zmocnil. Rodičovské ochraňování mám dokola kolem sebe, není nabité, nýbrž neutrální a je to druh pocitu, který ze mě vychází ven do

atmosféry. Pak se stane to, že se srdce této další osoby oteplí. Teplo se rozšíří do celého těla této osoby a láska může být jako pocit opětovně získána. Ne tedy skrze mě, ale tím, že to jeho tělo umožnilo. Tato osoba je pak nakažena pocitem bezpečí místo toho, že bych já byla nakažena strachem této osoby. Nevěř tomu, co říkám, ověř si to ve skutečnosti a uvidíš, že to funguje!

Výraz rodičovské ochraňování má pro mne trochu negativní konotaci, vybaví se mi asociace s mentorováním či poručnictvím. Co tím přesně myslíš?

Bohužel nemáme žádné vhodnější slovo. Tento výraz jsem přeložila z anglického „parenting“. Třeba vymyslíte lepší slovo!

„Rodičovské ochraňování“ je pojem, který považuji za velmi důležitý a často ho používám. Jde o to, že kolem vás se vytváří vnější bezpečí, které zapříčiní, že se můžete ubírat do svého nitra a být ve svém vnitřním bezpečí. Rodičovské ochraňování není něco, co člověk dělá, je to určitý proud v atmosféře, který toto bezpečí dokáže vytvořit.

Jak je možné, že se nemůže rodičovské ochraňování vytvořit, není to v nějakém smyslu určitý druh jednání?

Jde o tvé bytí. Pokud se nacházíš ve vnitřním bezpečí, spokojenosti, ve vlastní autonomii a nikoliv přizpůsobení, pak se vytváří proud v atmosféře tak, aby se atmosféra mohla stát neutrální. A to je předpokladem pro to, abychom se mohli ponořit sami do sebe. Rodičovské ochraňování znamená bezpodmínečná péče. Když je atmosféra bez náboje, nechají lidé to vnější být a ponoří se sami do sebe. Platí to stejně pro plusový i minusový náboj. Člověk, který je připraven na rodičovské ochraňování, se stará o plusové a minusové náboje v atmosféře. Jsou lidé s tímto talentem. Často se vytváří nevědomě, takže člověk vůbec neví, že ho má. Pokud ho nemá, dá se to pomocí vědomí a různých cvičení naučit. Talent je pouze malá součást, všechno ostatní je dobrá práce, kterou člověk sám se sebou ve skupinách procvičuje.

Máš ty sama tento talent?

Mám velký talent a za sebou mnoho cvičení, takže umím plusové a minusové náboje v atmosféře neutralizovat. K tomu jsem ještě velmi nadaná v tom, trochu to lidem ztížit. Např. vytvořit takovou atmosféru, že se lidé cítí neuvolnění. Jako autistické dítě bylo přesně tohle moje oblíbená zábava. Tuto zkušenost jsem později využila k tomu, abych v sobě vyvinula rodičovské ochraňování.

Poté, co ses rozhodla pro rodičovské ochraňování, použila jsi ještě někdy tuhle svoji starou zábavu?

Ano, mnohokrát jsem nedokázala odolat pokušení. Např. když jsem měla něco do činění s nerozumnými byrokraty, kteří požadovali idiotské věci, nebo třeba v politických debatách. Ale když mi bylo asi čtyřicet, tak jsem s tím nadobro přestala!

Ještě pořád úplně nerozumím tomu, jak je to s tím strachem. Existují přece situace, ve kterých se cítím ohrožen. Pocit strachu je v nich reálný, i když třeba nejde zrovna o život.

Když cítíš strach, jsi stále ještě v nitru dostatečně v bezpečí k tomu, aby tvoje vědomí a tělo spolupracovaly. Pokud jsi ale vypnul svého autopilota a necítíš, že máš strach a reaguješ pouze únikem, útokem či obranou nebo ztuhnutím, potom ses ocitnul ve hře pocitů. A v ní se již nedá usídlit do vlastního vnitřního bezpečí. Můžeš jen vyčkat, než situace odezní. Pak je to tak, jak je to zrovna i ve skutečnosti. Ale i pak si můžeš v klidu říct, že jsi všechny podobné situace přežil a poznáš, že autopilot funguje, nezávisle na tom, zda jde o život nebo ne. Pomocí svého vědomí pak můžeš osvětlit více a více situací, ve kterých člověk autopilota nepotřebuje. Tento proces se nazývá „zrát jako dospělý“. V dospělosti to můžeme nacvičovat pomocí situací, ve kterých jsme necítili strach, pouze jsme reagovali útokem a obranou, únikem nebo ztuhnutím. V pozadí toho se člověk může vrátit ve vzpomínkách znovu ke konkrétní situaci a vybavit si svoje pocity. Je dobré zavřít oči, představit si v duchu onu situaci a zeptat se, zda to byla skutečně životu nebezpečná událost nebo jestli jsme si jenom mysleli že se o takovou jedná. Pokud to vyzkoušíš s celou řadou situací a vždy se pak vrátíš do toho, co je tady a teď, potom poznáš, že se s průběhem času autopilot vypíná v méně situacích, ve kterých není potřeba.

Pomocí svojí práce, peněz na kontě, auta, bytu atd. si můžu vytvořit mnoho různých jistot. Pokud je však všechno pouze relativní a proměnlivé a jistota je s velkou pravděpodobností pouze vymyšlený konstrukt, jak můžu vytvořit jistotu, která by vycházela z mého nitra?

Přesně jak říkáš, veškeré materiální věci se mohou kdykoliv vytrátit na základě vlastní neúplnosti a díky neúplnosti života. Ale to, co ti nikdo nikdy nevezme, je to, co umíš a co nosíš ve vlastním nitru. Jsou to zkušenosti, kterými jsi prošel. Je to důvěrnost, kterou jsi získal s pomocí lidí kolem tebe. Je to tvoje konání. Když máš důvěru ve své vlastní schopnosti umět zacházet se skutečností, poznáš, že veškerou vnější jistotu dosáhneš s pomocí svého vnitřního bohatství. Potom si můžeš dovolit být šťastný za to, že jsi celé toto bohatství vytvořil. Víš, že může kdykoliv zmizet. Ale když zmizí, můžeš ho znovu vybudovat! Máš to bohatství ve svém nitru! Můžeš změnit a přestavět obraz skutečnosti a být si vědom následujícího: ze všeho, co mohu na světě poznat, znám jen velmi málo, přesto toho vím dost, abych mohl kdykoliv vytvořit vše, co potřebuji. Jaký je to potom vnitřní pocit? Cítíš tu radost ze svých schopností, které máš?

Ne vždycky...

Co ti v tom brání?

Moje nízké sebehodnocení. Vlastní strach, pocit, že jsem k ničemu...

Myslím, že to, co tě ve skutečnosti děsí, je skutečnost, že si nejde vybudovat zcela úplné vnitřní bezpečí, protože je vše neúplné. Máš strach z toho, že všechno se může kdykoliv zhroutit! Ale zároveň přesně tohle jsou předpoklady k životu! Pokud si uvědomíš, že to jediné, na co se můžeš spolehnout, jsi ty sám a že můžeš být stejně tak spokojený sám se sebou jako zároveň nespokojený s tím, co je kolem tebe. A zrovna tak si uvědomíš to, že můžeš být spokojený i když ztratíš dům, auto, práci či cokoliv jiného, protože nic z toho není životu nebezpečné! A můžeš si to kdykoliv znovu opatřit. Nemůžeš se cítit bezpečně do budoucna, to je možné pouze tady a teď. Budoucnost je pouhá prognóza, která je proměnlivá v každém okamžiku. Minulost je již za tebou, je to pouhá zkušenost či zážitek. Ale tady a teď se můžeš ptát: „Je můj život ohrožen? Není? V pořádku, potom se můžu uvolnit!“ Ohledně budoucna nemá cenu cokoliv činit, ta tě stejně dostihne, nemůžeš změnit nic na tom, že přijde! Lepší je se ptát: „Co mohu udělat tady a teď, co je tady a teď potřeba?“ Pokud tento proces dokončíš, pak začneš cítit ten vnitřní pocit a dosáhneš přístupu ke svým schopnostem. A to na tak dlouho, dokud budeš žít.

V tvém obrazu s 5 %, 27 % a 68 % mi něco chybí. Porozuměl jsem již tomu, že učení není materiální povahy, stejně tak láska a pocity nejsou materiální povahy. Pouhých 5 % tvoří viditelná hmota. 27 % tvoří temná hmota. A zbylých 68 % temná energie. Kam potom patří láska, učení a pocity? Je ještě něco více než těchto 100 %?

Ne, to není vně těchto procent. Člověk má skryté předpoklady pro to, učit se něco, co patří k temné energii. Na základě toho, že v atmosféře zazní slovo a jeho přijutím v sobě nastartuješ určitý proces, vznikne pohyb. A z tohoto pohybu bylo možné formulovat první závěry v tunelu v CERNU. To znamená, že já jako člověk nemohu dítě nic naučit. Mohu se však jako učitel chovat určitým způsobem. Mohu něco znázornit takovým způsobem, že to dítě do sebe vsaje a tím v sobě nastartuje určitý proces. A to je přesně to, jakým způsobem probíhá učení ve čtvrté dimenzi. Pokud něco umím vyprávět takovým způsobem, že se z toho v tobě vytvoří pohyb, pak to znamená, že se učíš. Tento pohled staví veškeré dosavadní poznatky o učení na hlavu. Děti čtvrté dimenze naprosto přesně cítí, když je něco zbytečné, když si mají jakoukoliv formou „biflování“ něco ukládat do hlavy tak, jak to bylo běžné v posledních 100 letech. Mladí lidé se krok za krokem této třetí dimenzi vzdalují. To ohrožuje lidi z třetí dimenze tak silně, že se snaží zakročit stále silněji a autoritativněji. Přesně v tomto bodě hrozí mladé generaci vyhoření. Sami sobě si způsobují násilí tím, že se snaží dělat něco, čemu ve

skutečnost vůbec nevěří, často ani nevědí, že tomu vlastně nevěří. Proto také dochází často k vyhoření učitelů, protože dělají něco, z čeho mladí lidé nemají žádný užitek.

Jak souvisí oněch 5 %, 27 % a 68 % s tím, co se děti učí ve škole?

Co je temné, tomu nemůžeš porozumět. Když se díváš na televizi nebo sleduješ film, tak si z toho něco pro sebe vyjmeš a osvětlíš to. Potom můžeš pomoci dětem chápat skutečnost, že to, co si z toho bereš, není zdaleka všechno, nýbrž pouze velmi malá část celku, který funguje. Pokud nefunguje, formuluješ si to jako otázku či problém, na který se podíváš podrobněji. Pokud se lidé nenacházejí ve vnitřním bezpečí, tedy v tom, co je skutečné, i když nic jiného přítomno není, mohou vnímat jako otázky a problémy pouze to, co se zdá skutečné a ne to, co leží v temnotě. Když to začneš dělat jako učitel, začnu děti hodnotit, co je dobré a špatné, správné a špatné a věci sekundárního prostředí vezmou místo primárnímu. Teprve potom sám se sebou můžeš trénovat, jak to rozdělit. Je nutné si uvědomit, že když něco vidím, jedná se pouze o malou část celku, který leží v temnotě. Tak si budu pořád vědom toho, v jakém poměru to je k neznámému. To, čemu sám rozumím, mohu předat dětem. Děti to přijmou a vytvoří si z toho vlastní porozumění. Aha, tak je to, teď už tomu rozumím! Děti pak rozumí tomu, v jakém vztahu daná věc je, jak je velká a jaké problémy se k ní vztahují ve vztahu k ostatnímu, co problém nepředstavuje. V tom věda ještě není tak daleko, umět to takto popsat, ale to brzy přijde! Mnoho lidí je stále přesvědčeno o tom, že celek je pouze to světlé, a to temné je pouze přirozená odchylka. Umíš si ale představit, že vše, co víme, tvoří pouze 5 % z celku?

V osobní rovině existuje množství toho, co nemůžeme vidět! Pokud jako lidstvo budeme pracovat na tom primárním, změní se potom onen poměr?

Ne, pořád zůstane 5 %. Zbytek nelze osvětlit. 27 % tvoří temnou hmotu, to je ten zážitek, když stojíš před nějakým problémem. Tedy problém sám o sobě, ten je možné osvětlit, ale prožitek toho problému tu stále zůstane. A nad to všechno je 68 % úplně temného!

Je to jako blesk, aha-zážitek. Ale po blesku zůstává temno. Temnota je všude, v nás, kolem nás, v atmosféře. Temnota je to, co existuje, i když nic jiného přítomno není. To ale neznamená, že tu není nic, je tu pouze něco, co nedokážeme pochopit, nevidíme to a nic o tom nevíme.

Věřím tomu, že můžu vše osvětlit a že se dají rozlišit pouze tři různé způsoby. 5 % vidím okamžitě. 27 % dosáhnou pomocí myšlení. Nevěřím tomu, že existuje něco temného, co bych nemohl osvětlit.

O tom ještě nic nevíme. Lidstvo tohoto bodu ještě nedosáhlo. Člověk má ve své tělesné konstituci tisíckrát víc funkcí, než může vůbec využít. A záleží pak pouze na tom, kde jako lidé vyrůstáme, které z těchto funkcí se vyvinou. Zde ve Švédsku máme v zimě sníh a používáme asi tři různá slova pro

různé druhy sněhu. Na Islandu existuje 16 slov pro různé druhy sněhu. Tam přesně vědí, o čem mluví, zatímco pro nás to zůstává v temnotě. Člověk má kapacitu k tomu, vědět daleko víc, než víme dnes. Umím si představit, že se někdo narodí s darem „rentgenového zraku“, s pomocí kterého bude moci vidět skrze temnotu. Bohužel lidé, s kterými jsem se setkala a kteří tento „rentgenový zrak“ měli, byli většinou v psychiatrických léčebnách a ne v běžném životě. Z věcí, kteří takoví lidé popisovali, nemohu nic potvrdit, protože jsem daleko od toho, takové věci vidět.

Můžeš ještě jednou shrnout, jaký význam mají výzkumy o temné hmotě?

Pokud věříš tomu, že všechno, co můžeme vidět, vážit a měřit, všechno to, co definuje čas, prostor a pohyb je celý vesmír a tvoří tedy celek, potom pozoruješ pouze 5 % všeho a považuješ to za úplný celek! Když se na to ale díváš v souvislostech a připustíš, že všechno viditelné a měřitelné je pouze malá část celku a ta druhá část netvoří čas ani prostor a je nekonečná, pak dostává tahle „běžná skutečnost“ úplně jiné proporce! Potom v sobě máš určitou referenci a víš, že skutečnost obsahuje mnohem víc než to, co můžeme vidět. Všechno, co je temné a nekonečné, je především úplná informace! Všechno dohromady tvoří úplnou skutečnost. Pokud jako výchozí bod vezmeš to, že úplná skutečnost je mnohem více než „běžná“ skutečnost, vytvoří se z toho úplně jiný způsob myšlení! A otevře se tím úplně jiný způsob myšlení o tom lokálním, globálním a univerzálním! Přítomnost v tom, co je tady a teď se stane daleko zajímavější a otevře možnosti být otevřený a zvědavý k enormní rozmanitosti světa! Vytváří se úplně nový druh zvědavosti a pokory ve vztahu k našemu chování v lokálním prostředí a k tomu, jak zacházíme sami se sebou. Vytvoří to v nás úplně jiný přístup, než kdyby to světlé bylo zároveň úplným celkem. Tím je definována změna paradigmatu. Je to stejná pokora, kterou cítí dítě ve vztahu s dospělým, který toho ví a zná mnohem více. Tento druh pokory si vytvoříme, když porozumíme tomu, že celek je mnohem víc než to, čemu rozumíme. Dá nám to naději, směr a vnitřní bezpečí. Perspektivu nekonečnosti.